

אין כמו מראה עיניים

פרויקט שיפור התמקצעות

האחות במחלקת עיניים

ברכה אסטרק¹, ד"ר סגל צבי¹, גילה אליהו², לבנה יעקובסון³, קרן ברנפלד⁴, דר' לילך שמע דידי²
מחלקת עיניים, ממינהל הסיעוד, היחידה להבטחת איכות, טיטיסטיקה

רפואת עיניים הינה רפואה מתפתחת, חדשנית אשר דורשת עדכון ידע תמידי לעוסקים בה. הצוות הסיעודי במחלקת עיניים מדריך את המטופלים לאורך כל האשפוז בנושאים הקשורים למהלך הטיפול הניתוחי, ההחלמה מניתוח והטיפול הביתי. בד בבד, מתגלה הצורך בעדכון תמידי של ידע הצוות הסיעודי במחלות, בפתרונות ניתוחיים ובהדרכה המותאמת לכל ניתוח בשחרור המטופל.

מטרת הפרויקט

בחינת פערי הידע ופערי תפיסת הידע של האחיות במחלקת עיניים בנוגע לניתוחי עיניים ויישום תוכנית התערבות רחבה בהתאם.

פרויקט שיפור במתודולוגיית PDCA

שלב התכנון - בחינת מצב קיים ומיפוי פערים באמצעות:

- שאלון סובייקטיבי לתפיסת הידע של האחיות
- שאלון ידע האחיות לפני ואחרי שכלל 14 שאלות שעסקו במהלך ניתוחי עיניים.

השאלונים הועברו לכלל הצוות הסיעודי (N=12).

הוגדרו שלושה מדדים לבחינת יעילות הפרויקט:

- שיעור האחיות שענו בדירוג 4-5 (TOP-2) בשאלון תפיסת הידע.
- הציון הכללי במבחן הידע לפני ואחרי התוכנית.
- מספר הניתוחים שהשתתפו בהם האחיות במהלך תוכנית ההתערבות.

התערבות

- הרצאות של מנהל המחלקה.
- תצפית ניתוחים: סבב אחיות בחדר ניתוח ובסימון מתן הרצאה לצוות האחיות.
- ציוות אחות - מתמחה והכנת הרצאה - לפחות אחת לכל אחות.
- השתתפות אחיות בביקור רופא.

תוצאות

לפני ההתערבות חלק קטן מהצוות הסיעודי חושב כי יש להן את הידע הנדרש בנושאים שנבדקו. התפלגות התשובות נעה בין 8% שחשבו כי יש להן את רמת הידע הנדרש לניתוחי עיניים ועד 83% שמרגישות כי הן מבינות את הסיבה לאי מתן / מתן טיפות עיניים. 0% מהאחיות צפו בניתוחים, כאשר 100% מהאחיות מאמינות כי תצפית על ניתוחים תשפר את ההתמקצעות שלהן ממוצע ציון הידע של הצוות הסיעודי עומד טרם ההתערבות על 65%. טווח הציונים (בין האחיות) היה גבוה ונע בין 36%-86%. לאחר ההתערבות עלה ציון השאלון הסובייקטיבי של תפיסת הידע לכדי טווח של 50%-100%, הציון הכולל של הידע עלה ל- 87% כאשר 70% מהאחיות צפו ב- 6 ניתוחים במהלך ההתערבות.

מסקנות

תוכנית התערבות כוללת בשיתוף צוות רפואי וסיעודי ותכנון לוגיסטי הביאו לשיפור משמעותי בתפיסה ובידע האחיות. בשנת 2023 האגף הכירורגי שוקל להרחבת הפרויקט למחלקות נוספות תוך בחינה ומדידה ספציפית לכל תחום.

